

Vážení soutěžící,

pandemie neustupuje a již je zřejmé, že nepůjde uskutečnit krajská kola Geologické olympiády 2021 prezenčním způsobem, ale že budou muset proběhnout distančně - online. I když nás a jistě také vás tato skutečnost mrzí, distanční forma má na druhou stranu také tu výhodu, že kapacita krajských kol online nemusí být omezena počtem účastníků. Proto jsme se rozhodli umožnit všem účastníkům okresních kol postoupit do kola krajského. Cílem tohoto opatření je umožnit většímu počtu zájemců vyzkoušet si své znalosti, seznámit se s dalšími aspekty geologických věd a rozvinout své vlastní geologické dovednosti.

I když otázky testů krajských kol budou zaměřeny tradičně na různé geologické obory, pro letošní rok bude část otázek věnována geologickým poznatkům o planetě Mars (zejména v kategorii B). Na oběžné dráze i na povrchu Marsu již pracovalo několik sond a pohyblivých výzkumných vozidel. Jistě jste slyšeli o *Perseverance*, které na Marsu přistálo teprve nedávno. Je dosti možné, že se již vaše generace dožije expedice, kdy člověk stane na povrchu Marsu. Proto bude příhodné se seznámit s tím, jak to na Marsu chodí. Abyste nemuseli zcela tápat, předkládáme vám možné okruhy otázek, na které je vhodné se soustředit: Čím se liší Mars od Země, případně od jiných planet Sluneční soustavy (velikost, gravitace, atmosféra, ...)? Jaké geologické procesy probíhají na Marsu (a jaké ne)? Jaké jsou/mohou být horniny na Marsu (a jaké tam asi najít nemůžeme)? Proč má Mars červenou barvu (co ji způsobuje, jak vznikla)? Z čeho jsou bílé „polární čepičky“ na Marsu (a jak je to na Marsu s vodou)? Jaké je složení atmosféry Marsu (a jak se v minulosti měnila, příp. jak je to na Marsu s kyslíkem)? Má/měl Mars magnetické pole? A podobně. Při tom není nutné vyhledávat přesná čísla - stačí mít přibližný přehled, ale je dobré znát spíše důvody či důkazy pro zjištěná tvrzení (jak se na to přišlo?). Věříme, že i jen letmý pohled na geologii Marsu vám umožní hlouběji poznat i planetu, na které žijeme.

Jako jiná distančně uskutečňovaná soutěžní kola bude letošní krajské kolo probíhat pomocí elektronického testu, jehož vyplnění bude možné v krátkém časovém limitu, i když v průběhu téměř celého dne, aby se vám to nekřížilo s povinnou školní výukou. Také bude možné používat různé pomůcky, jako internet, knihy či vlastní poznámky, takže se na test můžete předem připravit. Během testu ale nebude možné radit se s jinými osobami. Mnoho úspěchů přejí organizátoři olympiády.

Rostislav Melichar